

synes, at det imødekommer Højres Betragtning derved, at det opretholder det kirkelige Udvalg og giver dette Lejlighed til at samles paa eget Initiativ, naar et vist Antal Medlemmer finder det rigtigt, men da der ikke er stillet nogen Bevilling til Raadighed, kan det faktisk ikke samles. Det kan lidet nytte, at man siger, det kan samles, naar det vil, naar det ikke kan faa de fornødne Penge at samles for. Jeg antager, at den Paragraf i Virkeligheden er uantagelig for alle.

Efter min Mening er det nødvendigt for Folkekirken, at Institutionen Menighedsraadene opretholdes, det vilde blive vanskeligt, hvis de faldt bort uden nogen Erstatning, mange Ting vilde da blive højst vanskelige for Administrationen. Jeg skal nævne saadanne Ting som Spørgsmaalet om, hvorledes man skal forholde sig med de Bidrag, der komme ind i Kirkerne, i Kirkeblokken. De tilfaldt tidligere de fri Fattiggasser, efter Loven om Menighedsraad skulle de derimod bestyres af Menighedsraadene. Naar disse falde bort, ved jeg oprigtig talt ikke, hvordan det skal gaa, medmindre man vender tilbage til Tilstanden før Fattigplakaten af 1803, men det er en lidt gammeldags Måne at komme ind paa. I Tidens Løb er der stiftet en Mængde Legater, der bestyres af Menighedsraadene. Jeg tror, det i visse Tilfælde vilde volde Kultusministeriet og Stiftsøvrigheden Vanskeligheder, om man uden videre lod Menighedsraadene falde væk, thi ganske vist er der i mange Fundatser truffet subsidiære Bestemmelser, men i andre er det vist ikke Tilfældet. Flere af vore Sognekirker ere gaaede over til at blive selvejende Kirker i de senere Aar, og flere ville gaa over til det i Fremtiden. De bestyres saa ved Hjælp af Menighedsraadene. Naar disse falde bort, ved man ikke, hvordan man skal bære sig ad i dette Tilfælde, man maa antagelig søge ny Lovgivning paa det Omraade. Der til kommer det, at Menighedsraadene ere blevne medvirkende ved mange administrative Foretagender, ved Salg af Præstegaardsjord, Omordning af Præsteembeder, Omanektering osv.

Og endelig kommer dertil, at Menighedsraadene ere blevne medvirkende ved Præsteembeders Besættelse. Man kan sige:

det bryde vi os ikke om — det sige adskillige. Men jeg tror, det vil volde Vanskelighed, navnlig for Kultusministeriet, om Menighedsraadene falde ganske bort. Saa kommer den gamle Tilstand igen, som jeg kendte den i Begyndelsen, da jeg var Kultusminister, da man fik Adresse paa Adresse, undertiden med samme Underskrifter paa begge Adresser eller paa alle tre Adresser, og da der kom Deputationer ind, som talte mod hinanden, saa at det var vanskeligt at faa noget egentlig paa-lideligt Vidnesbyrd om, hvordan Forholdene vare i Sognet. Alt dette taler for, at vi opretholde Menighedsraadene, foruden den store Hovedbetragtning, at naa vi en Gang frem til — og det gøre vi sikkert —, at Folkekirken løsnes mere fra Staten, saaledes at mange af de Ting, som nu Folkekirken maa tage sig af, og som virkelig ere Ting, Staten kræver udført, blive lagte over til Staten, naa vi en Gang frem til, at Folkekirken bliver mere uafhængig af Staten end nu, saa maa Folkekirken ogsaa have saa megen Organisation, at den er i Stand til at tage imod den Støtte, Staten da vil yde den, naar den skal staa paa egne Ben, muligt derved, at Kirkegodset overgaar til Kirkens Bestyrelse. Saa megen Organisation maa Kirken have til den Tid, og denne Organisation kan efter min Mening kun gøres nogenlunde tilfredsstillende, naar man bibeholder Menighedsraadene som det Grundlag, der skal bygges paa.

Alt dette taler for, at vi beholde Menighedsraadene; men skulle de beholdes og virke med nogenlunde Dygtighed og Kraft, maa der nye Valg til. Derfor foreslaar jeg, at vi holde paa Folketingets Affattelse, og det glæder mig, at Ministeren har stillet dette i Udsigt. Det er Vejen, vi skulle gaa. Saa haaber jeg, vi faa en Forhandling med det andet Ting, saaledes at vi naa et Resultat. Det er i alt Fald et Forsøg værd. Og skulde det ikke lykkes Ministeren og Forslagets Venner at sætte det igennem, naa, ja, saa ser jeg ligesaa gerne, at det helt falder bort, som at vi beholde nogle hensygnende Menighedsraad, der i Virkeligheden ikke ere i Stand til fuldt at varetage den Opgave, som i sin Tid blev stillet dem.